

DAMIR JURAS*

Oduzimanje oružja zbog osude za prekršaj s elementima nasilja

Čl. 11. st. 1. Zakona o nabavi i posjedovanju oružja građana¹ propisano je da će nadležno tijelo izdati podnositelju zahtjeva odobrenje za nabavu vatrenog oružja kategorije B radi bavljenja lovom, sportskim streljaštvom ili radi osobne sigurnosti ako ispunjava opće i posebne uvjete. Čl. 11. st. 2. toč. 3. i 4. ZNPOG-a propisano je da su opći uvjeti za izdavanje navedenog odobrenja i to da podnositelj zahtjeva nije pravomoćno osuđen te da protiv njega nije pokrenut postupak za kazneno djelo protiv Republike Hrvatske, kazneno djelo protiv strane države ili međunarodne organizacije, kazneno djelo protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, kazneno djelo protiv života i tijela, kazneno djelo protiv opće sigurnosti, kazneno djelo spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, kazneno djelo protiv osobne slobode, kazneno djelo protiv spolne slobode, kazneno djelo protiv okoliša koje se odnosi na protuzakoniti lov i ubijanje ili mučenje životinja, kazneno djelo protiv zdravlja ljudi koje se odnosi na neovlaštenu proizvodnju i promet drogama i omogućavanje trošenja droga te kazneno djelo koje sadrži elemente nasilja, a sadržano je u kaznenim djelima protiv imovine, kaznenim djelima protiv braka, obitelji i djece, kaznenim djelima protiv pravosuđa, kaznenim djelima protiv javnog reda, kaznenim djelima protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda, kaznenim djelima protiv privatnosti, kaznenim djelima protiv službene dužnosti, kaznenim djelima protiv Oružanih snaga Republike Hrvatske i u kaznenim djelima iz propisa o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, odnosno da nije u Republici Hrvatskoj pravomoćno kažnjen i da protiv njega nije pokrenut postupak za prekršaje s elementima nasilja, posebice za prekršaje protiv javnog reda i mira, javnog okupljanja, nereda na sportskim natjecanjima, prekršaje zbog nasilja u obitelji, zbog zlouporabe droga, oružja ili eksplozivnih tvari, prekršaje u području lovstva odnosno za istovjetno djelo u državi čiji je državljanin ili u kojoj ima prebivalište ili boravište te da mu nije izrečena zaštitna mjera radi navedenih prekršaja. Čl. 46. st. 1. ZNPOG-a propisano je da će nadležno tijelo rješenjem oduzeti i ukinuti isprave o oružju te oduzeti oružje i streljivo od osobe koja prestane ispunjavati neki od uvjeta iz čl. 11. stavka 2. toč. 1., 3., 4. i 5. ili uvjet iz čl. 11. st. 3. toč. 1. ZNPOG-a.

* dr. Damir Juras, viši znanstveni suradnik, MUP, Split.

¹ Zakon o nabavi i posjedovanju oružja građana (ZNPOG), NN 94/18., 42/20., 114/22.

Rješenjem Policijske postaje (...) od 2. ožujka 2022. građaninu je oduzeto s pravom na naknadu oružje s pripadajućim streljivom te mu je oduzet i ukinut oružni list za držanje i nošenje oružja, a iz razloga jer je presudom Općinskog prekršajnog suda u Splitu (...) osuđen za prekršaj vrijeđanja ili omalovažavanja službene osobe, koji prekršaj je opisan i kažnjiv po čl. 17. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira².

Protiv navedenog rješenja građanin je pokrenuo upravni spor, a u tužbi je, u bitnome, naveo: da zakonodavac nije izrijekom definirao nasilje te da svako nasilje nije jednake pravne važnosti, da njemu nije izrečena zaštitna mjera koju zakonodavac traži kao kumulativni uvjet kako bi osuda za prekršaj bila zapreka za izdavanje odobrenja za oružje ili pravni temelj za oduzimanje oružja i oduzimanje i ukidanje oružnog lista te da načelo razmjernosti, propisano čl. 6. Zakona o općem upravnom postupku³, propisuje kako ograničavanje prava stranke mora biti nužno te razmjerno cilju koji se želi postići.

Upravni sud u Splitu, presudom poslovni broj: 6 UsI - 693/2022-7 od 29. rujna 2022., odbio je navedenu tužbu, a u obrazloženju je istaknuo:

„11. U odnosu na prigovore iz tužbe valja kazati kako se u konkretnom slučaju radi o prekršaju s elementima nasilja. Nasilje, između ostalog, podrazumijeva i primjenu psihičke prisile koja kod druge osobe prouzrokuje osjećaj uznemirenosti ili povrede dostojanstva. Tužitelj niti ne spori činjenični opis prekršaja odnosno da je policijske službenike vrijeđao uz psovke, a ponižavanje i vrijeđanje u javnosti, po ocjeni ovog Suda, podrazumijeva nasilje prema drugoj osobi. Stoga, prigovori izneseni u tužbi nisu osnovani.

12. U odnosu na tužbene navode kako je u konkretnom slučaju trebalo primijeniti načelo razmjernosti iz čl. 6. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku, pravilno tuženo tijelo u odgovoru na tužbu navodi kako isti nisu osnovani, jer u ovakvoj činjeničnoj situaciji sukladno mjerodavnim zakonskim odredbama nema mogućnosti da se tužitelju izrekne bilo koja druga mjera osim oduzimanja oružja.“

Tužitelj je protiv navedene presude podnio žalbu u kojoj je, među inim, naveo da prekršaj vrijeđanja ili omalovažavanja službene osobe ne bi trebalo tumačiti kao nasilje radi kojeg je opravdano oduzeti registrirano oružje i oružni list; da je pogrešno sudsko tumačenje pravne norme kako je riječ o verbalnom nasilju odnosno psihičkoj prisili koja uzrokuje uznemirenost i povredu dostojanstva; da bi onda (prema takvom tumačenju) i kaznena djela protiv časti i ugleda (uvreda, kleveta i dr.) i kazneno djelo protiv pravosuđa (lažno prijavljivanje kaznenog djela) bili osnova za oduzimanje oružja, a zakon ih je izostavio u katalogu kaznenih djela koja predstavljaju zapreku za držanje i nošenja oružja te da zakonodavac ispravno smatra da navedena kaznena djela (lažno prijavljivanje kaznenog djela, uvreda, kleveta) nisu pravno relevantna za držanje i nošenje oružja, pa onda ni verbalni delikt u obliku prekršaja to ne treba i ne može biti.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske, presudom poslovni broj: Usž - 754/23-2 od 8. ožujka 2023., odbio je navedenu žalbu, a u obrazloženju je naveo:

² Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, NN 5/90., 30/90., 47/90., 29/94., 114/22.

³ Zakon o općem upravnom postupku, NN 47/09., 110/21.

„12. Budući da je tužitelj pravomoćnom presudom Općinskog prekršajnog suda u Splitu (...), poslovni broj: Pp-13346/21 od 22. studenog 2021. proglašen krivim za prekršaj protiv javnog reda i mira, pravilno su javnopravno tijelo i prvostupanjski sud zaključili da postoje okolnosti zbog kojih treba oduzeti i ukinuti isprave o oružju te oduzeti oružje i streljivo.

13. Pravilan je stav prvostupanjskog suda izražen u obrazloženju prvostupanjske presude da se radi o prekršaju s elementima nasilja te da tužitelj niti ne spori činjenični opis predmetnog prekršaja. (...).“

Engl.: *Confiscation of Weapons Due to a Conviction for a Misdemeanour With Elements of Violence*

